

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประวัติและกระบวนการสืบทอดการสร้างเครื่องดนตรีล้านนาจากนายบุญรัตน์ ทิพย์รัตน์ช่างสร้างเครื่องดนตรีในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และศึกษากระบวนการสร้างเครื่องดนตรีล้านนาจากช่างทำเครื่องดนตรีล้านนาในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาถึงประวัติการสืบทอดและกระบวนการสร้างเครื่องดนตรีล้านนาประเภทสะล้อและซิงโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และทฤษฎีการศึกษาทางมานุษยดนตรีวิทยา ในการศึกษาข้อมูลจากภาคเอกสารและภาคสนาม ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสืบทอดการสร้างเครื่องดนตรีพื้นบ้านล้านนาประเภทสะล้อและซิงนั้นริเริ่มมาจากเจ้าสุนทร ณ เชียงใหม่ และได้ถ่ายทอดให้นายบุญรัตน์ ทิพย์รัตน์ผ่านกระบวนการฝึกฝนทักษะทางช่างและได้ถ่ายทอดมาจนถึงนายกำจร เทโววชิษฐ์ ผู้เป็นช่างสร้างเครื่องดนตรีพื้นบ้านล้านนาประเภทสะล้อและซิงที่มีคุณภาพในปัจจุบัน กระบวนการสร้างสะล้อและซิงพบว่าการสร้างสะล้อและซิงทั้งสามขนาดคือขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีกระบวนการวิธีการสร้างที่เหมือนกันต่างกันที่ขนาดก็ระดับเสียง

สะล้อและซิงเป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านล้านนา ประเภทเครื่องสีและดีด ปัจจุบันมีความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่คุณภาพของเครื่องดนตรีขึ้นอยู่กับวัสดุที่ผลิต คือ ไม้และช่างฝีมือผู้ผลิตเป็นสำคัญ

Abstract

This research aims to study the development of Lanna music making knowledge transmission from Master Boonrat Tippayarat, Lanna musical instrument maker in Chiang Mai province and the process of making Lanna musical instrument. Ethnomusicological method used for this study.

The result of this research shows the first standard Lanna musical instrument maker is Jao Sunporn Na Chiang Mai and transmit to Master Boonrat Tippayarat. The process of learning to make musical instrument by observation and practice by doing. Master Boonrat Tippayarat transmit the musical instrument making to Master Khamjorn Thevokut, specialize to make Salor and Sueng in present day. The process of Salor and Sueng making; small size, medium size and large size making is difference by nature of musical sound.

Salor and Sueng is an Lanna musical instrument and popular to play in present day. The quality of musical instrument is depend on material for making and musical instrument maker skill.

